

מִשָּׂא מְדַבֵּר יָם	נבואה על בבל היושבת אחר המדבר בצד מערב של פרס ומדי,
כְּסוּפּוֹת בְּנֶגֶב	שהם באים להלחם עליה כרוח סופה שהוא מתהפך בארץ יבשה, ושם היא מעלה הרבה אבק, כך יעלה הרבה אבק, כאשר יעבור צבא רב להלחם עם בבל,
לַחֲלֹף מִמְדַּבֵּר	האויב יגיע דרך המדבר,
בְּאֵי מַאֲרָץ נוֹרָאָה:	אשר בו נחשים ועקרבים שמפחידים כל עובר בו.
חֲזוֹת קִשָּׁה הִגֵּד לִי	אומר הנביא, נבואה קשה נאמר לי על בבל.
הַבּוֹגֵד בּוֹגֵד	כל הרוצה לבגוד בבבל יבגוד,
וְהַשׁוֹדֵד שׁוֹדֵד	וכל הרוצה לשדוד ישדוד.
עָלֵי עֵילִם	עילים עלו למלחמה על בבל,
צוּרֵי מְדֵי	מדי עשו מצור,
כָּל אֲנַחְתָּה הַשְּׁבֵתִי:	כל האנחות שהיו משמיעים אלו שסבלו מבבל כאשר הטילה על כולם עול כבד, בבֵּא מפלת בבל יתבטלו כל האנחות.
עַל כֵּן מָלְאוּ מִתְּנֵי חֲלַחְלָה צִירִים אֲחֻזּוֹנֵי כְּצִירֵי יוֹלְדָה נְעוּיֹתֵי מִשְׁמַע נְבֵהֲלֹתֵי מִרְאוֹת:	בבל אומרת, בגלל גודל הצרה מלאים המתנים שלי ברעדה, כאבים אחזו אותי ככאבי יולדת, נתעקם גופי מהשמועה הרעה, ונבהלתי ממה שראיתי גודל האבדון.
תַּעַה לְבָבִי	לבבי לא יודע מה לעשות מרוב צער,
פְּלָצוֹת בַּעֲתֹתַי	חרדה הבהילה והפחידה אותי,
אֵת נֶשֶׁף חֲשָׁקִי	הלילה שהייתי חושקת ומתאוה לעשותו משתה ושמחה על שנצחתי את חיל פרס,
שֵׁם לִי לַחֲרָדָה:	שם ד' לי לליל חרדה, כי בלילה זה נהרג בלשצאר ונכבשה בבל ומלך בה דריוש.
עַרְךָ הַשְּׁלַחַן	בעת שהיו מסדרים את השולחן למשתה אמרו זה לזה,
צָפָה הַצְּפִית	יעמוד הצופה לראות אם חיל פרס ומדי מגיעים,
אֲכֹל שֶׁתָּה	ובעוד שהיו אוכלים ושותים אמרו זה

לזה,	
קומו השרים,	קומו השרים
ותמשחו המגן לרדת למלחמה.	מִשְׁחוּ מִגָּן:
אומר הנביא כך אמר ד' אלי שיגידו זה לזה,	כִּי כֹה אָמַר אֱלֹהֵי נְבִי
העמד צופה,	לֶךְ הָעֶמֶד הַמְצַפֶּה
שיגיד מה שרואה.	אֲשֶׁר יִרְאֶה יִגִּיד:
ואז יראה הצופה	וְיָרָא
רכב שרוכבים עליו זוג רוכבי סוס (שנקראים פרשים),	רֶכֶב צֶמֶד פְּרָשִׁים
ויראה גם אחד רוכב על חמור,	רֶכֶב חֲמֹר
ואחד רוכב על גמל,	רֶכֶב גָּמֶל
והוא מקשיב ושומע קול המון העם, והכוונה שיראה הרבה באים למלחמה.	וְהַקְשִׁיב קִשֵּׁב רַב קִשָּׁב:
והצופה מכריז ואומר הנה באו פרס ומדי שדומים לאריה טורף,	וַיִּקְרָא אַרְיָה
וכאשר ראה זאת הנביא במראה הנבואה, אמר לד', אני עומד בכל יום ומצפה מתי תחרב בבל על שעשו צרות לישראל,	עַל מְצַפֶּה אֲדֹנָי אֲנִי עֹמֵד תְּמִיד יוֹמָם
ואמר במשל כמו אדם שיושב ומשמר ואינו זז ממקומו, כן לא זזתי מלצפות כל הלילות.	וְעַל מִשְׁמֶרְתִּי אֲנִי כִי נֹצֵב כָּל הַלַּיְלוֹת:
המתנתי לזה זמן רב, והנה עכשיו הגיע הדבר,	וְהִנֵּה זֶה בָּא
שבא רכב מיוחד שרוכבים עליו זוג רוכבים (פרשים) והם פרס ומדי שבאו להחריב את בבל,	רֶכֶב אִישׁ צֶמֶד פְּרָשִׁים
והמלאך הדובר בי אמר עכשיו נפלה בבל,	וַיַּעַן וַיֹּאמֶר נִפְלָה נִפְלָה בָּבֶל
ואת כל הפסלים שלה שבר ד'.	וְכָל פְּסִילֵי אֵל הָיָה שִׁבַר לְאַרְצָ:
אמר לי המלאך שאדוש את בבל כמו שדשים תבואה,	מִדְּשָׁתִי
ואומר עוד ביטוי על התבואה בן גרני לפי שנידוש בגורן,	וּבֶן גְרָנִי
אומר הנביא מה ששמעתי מד' אמרתי	אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה וְהִצַּבֹּאת

אלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַגְּדִתִּי לָכֶם:	לכם.
מִשָּׂא דוֹמָה	נבואה על דומה שהוא מבני ישמעאל,
אֵלֵי קָרָא	אמר הנביא קול קורא אלי,
מִשְׁעִיר	שמשעיר יצא אותו שיחריב את דומה,
שִׁמְרָמָה מְלִילָה	כאשר יבֹא האויב יעמידו שומרים בלילה, ובבקר יקומו אנשי העיר וישאלו את השומר, מה היה בלילה, האם אויב בא,
שִׁמְרָמָה מְלִילָה:	וכופלים את שאלתם לרוב פחדם.
אָמַר שִׁמְרָ	יענה להם השומר,
אֶתָּא בִּקְרָ	אף על פי שבא הבֹקֵר ואין פחד מהאויב,
וְגַם לַיְלָה	אבל שוב יבֹא לילה, ושוב יצטרכו לשומר מפחד האויב,
אִם תִּבְעִיּוֹן בְּעִיּוֹן שָׁבוּ אֵתִיו:	וגם בבקר מחר תצטרכו לבא ולדרוש מה היה, האם האויב בא.
מִשָּׂא בְּעָרֵב	דבר נבואה על עָרֵב שהם בני קֶדְרָ,
בִּיעַר בְּעָרֵב תְּלִינוּ	הנביא אומר שבני ערב יגלו ממקומם, ועתה כאשר תחרב ערב יצטרכו ללון ביער אשר בערב,
אֲרֻחוֹת דְּדָנִים:	בני דָּדָן שהיו רגילים לבֹא ולהתארח אצל בני ערב והיו לנים באהלי בני ערב.
לְקִרְאֵת צִמָּא הַתִּיּוֹ מַיִם	לקראת בני ערב הצמאים הביאו מים,
יֹשְׁבֵי אֶרֶץ תֵּימָא	אתם יושבי ארץ תימא,
בְּלַחְמוֹ קִדְמוּ נִדְדִ:	ותקדמו את פניהם בלחם כאשר הם נודדים ממקומם.
כִּי מִפְּנֵי חֲרָבוֹת נִדְדוּ	והסיבה שנדדו ממקומם מפני חרב האויב,
מִפְּנֵי חֲרָב נְטוּשָׁה	מפני החרב שהתפשטה בארצם,
וּמִפְּנֵי קִשְׁת דְּרוּכָה	ומפני הקשת שהאויב דרך עליה ברגלו למתוח אותה היטב,
וּמִפְּנֵי כֹּבֵד מְלַחְמָה:	ומפני חוזק המלחמה.
כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי אֵלֵי	אומר הנביא, ד' אמר אלי,
בְּעוֹד שָׁנָה כְּשֵׁנִי שָׁכִיר	שבעוד שנה מצומצמת כשני שכיר שעובד בזמן שהתחייב אבל בצמצום

(לא יותר),	
יכלה עם רב של ערב שהוא מבני קידר.	וְכָלָה כָּל כְּבוֹד קִדְר:
והשארית של היורים חיצים בקשת,	וּשְׂאֵר מִסֵּפֶר קֶשֶׁת
מגבורי בני קדר יתמעטו,	גְּבוּרֵי בְנֵי קִדְר יִמְעָטוּ
כי ד' אלקי ישראל דיבר ובידו לקיים.	כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל דִּבֶּר:
דבר נבואה על ירושלים שהיתה חשובה ועומדת בהר ושם היה מקום (חזיון) נבואה, ועתה בחטאיה הושפלה ונקראת "גיא" חזיון,	מִשָּׂא גֵיא חֲזִיוֹן
מה קרה לך עכשיו,	מֵה לָךְ אִפּוֹא
שעלית על הגגות, כמה המון צרים באו אליך.	כִּי עָלִית כָּלְךְ לַגְּגוֹת:
עד עכשיו היתה מלאה בהמיה של אנשים,	תִּשְׂאוֹת מְלֵאָה עִיר הוֹמִיָּה
עיר מלאה בשמחה, מחמת הממשלה וריבוי העושר שהיה בה,	קִרְיָה עֲלִיזָה
ועכשיו מה קרה לך, הרוגיך לא נהרגו בחרב,	חֲלָלֶיךָ לֹא חֲלָלֵי חֶרֶב
ולא נפלו במלחמה, אלא מתו ברעב, שהוא קשה מחרב.	וְלֹא אִמְתִּי מִלְחָמָה:
כל שריך עם המלך צדקיהו נדדו וברחו,	כָּל קִצִּינֶיךָ נִדְדוּ יַחַד
ונתפסו ונאסרו על ידי יורי החיצים בקשת,	מִקֶּשֶׁת אֲסָרוּ
את כל הנמצאים קשרו יחד,	כָּל נִמְצְאֶיךָ אֲסָרוּ יַחַדוּ
הם ברחו למקום, ושם מצאום האויבים ואסרו אותם.	מִרְחוֹק בְּרָחוּ:
אומר הנביא למנחמים כיון שיש כל כך צער,	עַל כֵּן אָמַרְתִּי
סורו ממני ואל תנחמוני,	שָׁעוּ מִנִּי
ואמרר את לב השומעים בריבוי הבכי,	אָמַרְר בְּבִכִּי
אל תדחקו בי להתנחם,	אַל תֵּאִיצוּ לְנַחֲמֵנִי
מעושק עדת עמי, כי היא גדולה מאד.	עַל שֶׁדַּבַּת עַמִּי:
מוכן אצל ד' יום שברון,	כִּי יוֹם מְהוּמָה
יום רמיסה,	וּמְבוּסָה

יום של בלבול על ירושלים,	וּמְבוּכָה לְאֵדֶי נִי יְהוָה צָבָאוֹת בְּגִיא חֲזִיוֹן
האויב יהרוס קיר החומות,	מְקַרְקֵר קֵר
ויצעק עלו לירושלים וכבשוה.	וְשׁוֹעַ אֶל הָהָר:
בני עלם ממדינת מדי באו לעזור לבבל,	וְעֵילָם
ונשאו נרתיקים מלאים בחיצים,	נָשָׂא אֲשָׁפָה
ובאו עם רכב מיוחד לבני אדם עם פרשים שרוכבים על הרכב,	בָּרַכְבֵּ אָדָם פְּרָשִׁים
ואנשי קיר גילו המגינים לקראת המלחמה.	וְקִיר עָרָה מִגֹּן:
העמקים המובחרים מלאו ברכב של אנשי המלחה,	וַיְהִי מִבְּחַר עִמְקֵיךָ מְלֵאוֹ רֶכֶב
ורוכבי המרכבות	וְהַפְּרָשִׁים
שמו פניהם לשערי ירושלים להלחם.	שֵׁת שְׁתוֹ הַשְּׁעָרָה:
האויב גלה את המסך שהיה מסוכך על יהודה הוא בית המקדש, ואומר הנביא ליהודה,	וַיִּגַל אֶת מֹסַךְ יְהוּדָה
כאשר ראית שהאויב בא, הסתכלת	וַתִּבֹּט בַּיּוֹם הַהוּא
לעבר בית יער הלבנון ששם החביא שלמה המלך נשק וחשבת שעם נשק זה תלחם, ולא חזרת בתשובה.	אֶל נֶשֶׁק בֵּית הַיַּעַר:
ראיתם שנהיו הרבה סדקים בחומות ציון, וכך יוכל האויב לכבשה בקלות,	וְאֵת בְּקִיעֵי עִיר דָּוִד רְאִיתֶם כִּי רָבוּ
ולכן אספתם מים ממי הבריכה התחתונה בשביל להכין טיט.	וַתִּקְבְּצוּ אֶת מֵי הַבְּרִכָּה הַתַּחְתּוֹנָה:
וספרתם את בתי ירושלים,	וְאֵת בְּתֵי יְרוּשָׁלַם סִפַּרְתֶּם
ולמי שהיה בית מיותר, הרסתם את הבית,	וַתִּתְּצוּ הַבְּתִים
כדי לחזק חומת ציון באבני הבית.	לְבַצֵּר הַחוּמָה:
עשיתם חריץ שיתאספו מים,	וּמְקוֹה עֲשִׂיתֶם
בין שתי חומות העיר,	בֵּין הַחֲמֵתִים
למי הברכה הישנה, כדי שיהיה לכם מים בעיר, כל ההכנות האלו עשיתם,	לְמֵי הַבְּרִכָּה הַיְשָׁנָה
ולא פניתם אל ד' שהוא יצר ושמר את	וְלֹא הִבַּטְתֶּם אֶל עֲשִׂיהַ

ציון עד עכשיו,	
וד' שברא את ציון מזמן רב להיות לו משכן לא הסתכלתם אליו לשוב בתשובה.	וַיֵּצֵרָה מִרְחוֹק לֹא רְאִיתֶם:
וד' קרא ע"י הנביא לפני שהגיעה הפורענות,	וַיִּקְרָא אֲדֹנָי יְהוִה וְהָ צְבָאוֹת
שביום שתגיע,	בַּיּוֹם הַהוּא
העם יבכה ויספוד,	לְבָבֵי וּלְמִסְפֹּד
ויתלשו שערות ראשיהם,	וּלְקִרְחָה
ויחגרו שק לשוב מהעונות.	וּלְחַגְרֵי שָׂקִי:
אך לא שמעו בקול ד' אלא היו בששון ושמחה,	וְהִנֵּה שִׂשׁוֹן וְשִׂמְחָה
שחטו בהמות , וגם צאן,	הָרֹג בֶּקֶר וְשַׁחֲטוּ צֹאן
ואכלו בשרם,	אָכְלוּ בֶּשֶׂר
גם שתו יין,	וְשָׂתוּ יַיִן
ואמרו איש לרעהו בדרך צחוק, נאכל ונשתה כל זמן שאנו חיים,	אָכְלוּ וְשָׂתוּ
כי מחר נמות ביד האויב, ואם לא עכשיו אימתי.	כִּי מָחָר נָמוֹת:
אומר ד', נגלה הדבר באזני,	וְנִגְלָה בְּאָזְנֵי יְהוָה וְהָ צְבָאוֹת
ואני נשבע שהעון לא יכופר לכם בגלות עד שתמותו.	אִם יִכְפֹּר הָעוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד תָּמֹתוּן אֲמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהָ צְבָאוֹת:
כה אמר ד' לנביא,	כֹּה אֲמַר אֲדֹנָי יְהוִה וְהָ צְבָאוֹת
לך אל הממונה על אוצרות אשר שמו שבנא,	לֵךְ בֹּא אֶל הַסֵּךְ הַזֶּה עַל שְׁבִנָּא
הממונה על אוצרות בית המלך.	אֲשֶׁר עַל הַבַּיִת:
שבנא זה חשב למסור את ירושלים בידי סנחריב, ולזה אומר לו הנביא בשם ד',	
מה יש לך חלק בעיר הזאת למסרה ביד סנחריב,	מֶה לְךָ פֹּה
וכי יש לך פה משפחה מחשובי העיר לעשות דבר כזה,	וּמִי לְךָ פֹּה
אתה חושב שתחפור לך קבר כאחד מחשובי העיר,	כִּי חֲצַבְתָּ לְךָ פֹּה קֶבֶר
אתה מתנהג כמו אדם שחוצב קבר	חֲצַבִּי מְרוֹם קֶבֶר

במקום גבוה ואינו פוחד שיורידו אותו משם,	
וכמי שחוקק בתוך סלע מקום לשכון שם, ובנמשל, אתה חושב שלעולם תשאר במעמדך ולא יהיה מי שיוכל להורידך ולכן אתה חושב למסור העיר ביד סנחריב.	ח' קְקִי בַסְלַע מִשְׁכֵּן לוֹ:
דע לך כי לא יהיה כמו שחשבת, אלא ד' יטלטל אותך טלטלה חזקה,	הִנֵּה יְהוָה מְטַלְטֵלְךָ טַלְטְלָה גְבֹרָה
ויעיף אותך מהר לגלות כעוף פורח.	וְעֵטְךָ עֵטָה:
תהיה מוקף ומסובב באויבים, כמו מצנפת שמסובבת הראש ותהיה מושלך בגלות למרחוק,	צִנּוּף יִצְנַפְךָ צִנְפָה
כמו כדור שזורקין אותו במקום רחב שמתגלגל למרחוק,	כְּדוּר אֶל אֶרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם
ובמקום שתגלה תמות,	שְׁמָה תָמוּת
ובגלות תרכב על מרכבה שתחשיב אותה כמכובדת,	וְשְׁמָה מִרְכָּבוֹת כְּבוֹדְךָ
ואילו כשהיית בבית אדוניך, היה זה לך לבזיון.	קִלּוֹן בַּיִת אֲדֹנֶיךָ:
אמר ד', אדחוף אותך מהמצב בו אתה נמצא, שלא יהיה לך עוד שלטון,	וְהִדְפֵתִיךָ מִמִּצְבֶּךָ
ומהמעמד בו אתה נמצא יהרוס אותך.	וּמִמַּעַמְדְךָ יִהְרָסְךָ:
בזמן שתגלה,	וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא
אָמְנָה במקומך את אליקים בן חלקיהו.	וְקִרְאתִי לְעַבְדֵי לְאֵלִיקִים בֶּן חֲלֻקִיָּהוּ:
ואלביש אותו בכותונת שהוא מלבוש של כבוד,	וְהִלְבַּשְׁתִּיו כְּתוֹנֶתְךָ
ואחגור אותו בחגורתך, שזה לאות שיהיה חזק ומזורז כמוך,	וְאַבְנֵתְךָ אַחֲזַקְנוּ
ואת ממשלתך אמסור בידו,	וּמִמִּשְׁלַתְךָ אֶתֵּן בְּיָדוֹ
ויהיה למנהיג טוב ויועץ נאמן,	וְהָיָה לְאֵב
ליושבי ירושלים ולאנשי יהודה, לא כמוך שרצית למסור העיר לסנחריב.	לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַיִם וּלְבַיִת יְהוּדָה:
הנביא אומר שיקבל על עצמו עול המלכות, והכל יהא נעשה על פיו, ואמר זה בדרך משל,	

אתן לו מפתח בית דוד,	וְנָתַתִּי מִפְתַּח בֵּית דָּוִד עַל שְׁכְמוֹ
וכשיפתח שערי הבית אין מי שיסגור,	וּפְתַח וְאֵין סֹגֵר
וכשיסגור אין מי שיפתח.	וְסֹגֵר וְאֵין פֹּתַח:
ולא יסור ממשלתו כמסמר שתקוע במקום חזק ומתקיים,	וְתִקְעֵתִיו יָתֵד בְּמִקוֹם נֶאֱמָן
וכל משפחת אביו יתכבדו בו, ואמר זה בביטוי, יהיה לכסא כבוד לבית אביו.	וְהָיָה לְכִסֵּא כְבוֹד לְבֵית אָבִיו:
כיון שהמשילו ליתד (מסמר), ויתד תולין בו דברים, כך כולם ישענו ויסמכו עליו,	וְתָלוּ עָלָיו כָּל כְּבוֹד בֵּית אָבִיו
הצאצאים, אלו "הבנים" היוצאים מרחם אמם,	הַצֵּאֲצָאִים
והבנות,	וְהַצִּפּוֹת
גם הכלים הקטנים, היינו גם הקטנים, יתכבדו בו,	כָּל כְּלֵי הַקָּטָן
וגם הספלים הנקראים אגנות,	מִכְלֵי הָאֲגָנוֹת
וגם כלי הנגינה הנקראים נבלים, הכל יתכבדו בו.	וְעַד כָּל כְּלֵי הַנְּבָלִים:
יגיע יום, ושבנא שחשב שהוא כמו יתד (מסמר) תקוע במקום מתקיים, יסור, היינו שממשלתו תסתלק הימנו,	בַּיּוֹם הַהוּא נֶאֱמָן יִהְיֶה צְבָאוֹת תְּמוּשׁ הַיָּתֵד הַתְּקוּעָה בְּמִקוֹם נֶאֱמָן
ותיכרת,	וְנִגְדָּעָה
ותיפול,	וְנָפְלָה
וכאשר יפול היתד, ישבר ויכרת כל המשא שהיה תלוי בו, היינו שיושפלו משפחתו וכל האנשים שהיו מתכבדים בו,	וְנִכְרַת הַמֶּשָׂא אֲשֶׁר עָלֶיהָ
כי ד' דיבר ובידו לקיים.	כִּי יְהוָה דִּבֶּר:
נבואה שנתנבא על צ'ר,	מֶשָׂא צ'ר
האנשים שנוסעים באניות בים תרשיש להביא סחורה לצור, השמיעו קול יללה, כי צור נחרבה,	הַיְלִילוּ אֲנִיּוֹת תְּרִשִׁישׁ
צור נשדדה שאין בה בתים,	כִּי שָׁדַד מִבַּיִת
ושוב אין אדם בא אליה,	מִבּוֹא
והשוד של צור נתגלה לאנשי האניות שבים תרשיש מאנשי ארץ כְּתִים, לפי	מֵאֲרֶץ כְּתִים נִגְלָה לְמוֹ:

שאנשי צור ברחו לארץ כתיים.	
האנשים שגרים באיים שסביבות צור, שתקו והתעצבו על שהעיר שעשיתם בה סחורה נחרבה,	דְמוּ יִשְׁבִי אֵי
וכן סוחריו צידון,	סֹחַר צִידוֹן
שהיו עוברים בספינות בים וממלאים את צור בסחורה, והיה להם ריוח גדול, התעצבו עכשיו שבטל מסחרכם.	עֲבְרֵם מִלְאוֹךְ:
דרך הים שיש בו הרבה מים,	וּבַמַּיִם רַבִּים
היו מביאים לצור תבואה, ממצרים שגרה ליד הנילוס המכונה שיחור,	זֶרַע שֶׁחֹר
כופל הנביא הדברים במילות שונות, התבואה שבאה לצור, היא קציר שגדל בשדות מצרים, שהיאור משקה אותם,	קִצִיר יְאוֹר תְּבוֹאָתָה
צור היתה מקום מסחר לכולם.	וְתֵהִי סֹחַר גּוֹיִם:
צידון שבאת לעשות סחורה עם צור, עתה בחורבנה תתביישי,	בוֹשֵׁי צִידוֹן
הים המקיף את צור אומר לה,	כִּי אֶמַר יָם
צור שהיית חוזק לכל הערים היושבות לחוף הים (המקיף את צור) תקונני, נשארתי בלי בנים ובנות,	מְעוֹז הַיָּם לְאִמֹר
כאילו שלא היו לי חבלי לידה,	לֹא חֲלָתִי
וכאילו לא ילדתי,	וְלֹא יִלְדָתִי
וכאילו לא גדלתי בחורים,	וְלֹא גִדַלְתִּי בַחֹרִים
ולא רוממתי את הבתולות.	רוֹמַמְתִּי בְּתוֹלוֹת:
כאשר מצרים תשמע את מפלת צור,	כְּאֲשֶׁר שָׁמַע לְמִצְרַיִם
תהיה בחיל ורעדה שלא יב'א האויב עליה, ויהיו מלאים רעדה כמו אנשי צור בשמעם שהאויב בא.	יַחֲלִילוּ כְּשָׁמַע צֹר:
אתם הסוחרים שבאתם לעשות סחורה בצור, עברו עכשיו לארץ תרשיש אשר גם היא יושבת לחוף הים ותתפרנסו בדוחק,	עֲבְרוּ תְרִשִׁישָׁה
אלו שיושבים באיים סביבות צור השמיעו קול יללה, כי לא תלכו לב'א שמה עוד לעשות סחורה.	הַיִּלְלוּ יִשְׁבִי אֵי:

הז את לְכֶם עֲלִיזָה	אמר על אנשי צור, אתם שהיתה לכם עיר שמחה מרוב עושר וכבוד מיד עם תחלת בנינה,
מִימֵי קֶדֶם קִדְמָתָהּ	לפני שנים מרובות,
יִבְלוּהָ רַגְלֵיהָ מִרְחוֹק לְגוֹר:	וכי חשבתם שיקרה לכם כזאת שתצטרכו לברוח מפני האויב וללכת ברגליכם למרחקים.
מִי יַעֲזֹז אֶת עַלְצָר הַמַּעֲטִירָה	אומר הנביא בתמיהה, מי היה היועץ על צור שהיתה מפוארת בעושר וכבוד,
אֲשֶׁר סִחְרִיה שָׁרִים	וסוחריה שרים,
כְּנֻעִיָּה נִכְבְּדֵי אֶרֶץ:	ומכובדים, (מי הוא שיעץ להחריבה).
יְהִי זֶה צְבָאוֹת יַעֲזֶה	משיב הנביא, דבר זה לא במקרה הוא, אלא ד' יעץ העצה ההיא להחריבה,
לְחַלֵּל גְּאוֹן כָּל צָבִי	כדי להשפיל גאוות כל ארץ נחמדה,
לְהַקֵּל כָּל נִכְבְּדֵי אֶרֶץ:	ולבזות את כל נכבדי הארץ, כדי שאחרים ילמדו מוסר.
עֲבְרֵי אֶרֶץ	צאי ממנה במהירות, ותחזרי לארצך,
כִּי אֶר	כמו נחל שוטף במהירות, שלא תפגע בכך הרעה,
בַּת תְּרָשִׁישׁ	עדת תרשיש שבאת לצור לעשות בה סחורה,
אֵין מִזַּח עוֹד:	לצור אין כבר חוזק (מִזַּח – חגורה – חוזק וזירוז) לעמוד מול האויב להגן על עצמה וכ"ש על אחרים.
יְדוּ נֹטָה עַל הַיָּם	ד' כביכול נטה ידו על הים לעכב את עוברי הים שלא יביאו עוד סחורה לצור,
הַרְגִיז מַמְלָכוֹת	והעיר בלב הממלכות לבא במהירות לצור עיר המסחר,
יְהִי זֶה צוּה אֶל כְּנָעַן	כל זה בא בהשגחה פרטית מד' ולא במקרה, ד' צוה לאויב שיבא לצור עיר המסחר,
לְשַׂמְד מַעֲזַנְיָה:	להשמיד את כל החֶזֶק שלה (מַעֲזַנְיָה).
וַיֹּאמֶר	ד' אמר,
לֹא תוֹסִיפִי עוֹד לַעְלוֹז	אל תוסיפי לשמוח שיש לך מקום קרוב לעשות בו סחורה,
הַמַּעֲשָׂקָה בְּתוֹלֵת בַּת צִדּוֹן	עדת צידון שנעשקת על ידי שודדי צור

שעשקו הסחורה שהבאת לשם,	
קומי עדת צידון ועברי לארץ כתיים (לשם ברחו אנשי צור) ועשי שם סחורה,	כְּתִיִּים {כְּתִיִּים} קוּמֵי עֲבָרִי
אך לא יהיה לך נחת רוח לפי שלא יהיה מספיק סחורה לסחור.	גַּם שָׁם לֹא יִנּוּחַ לְךָ:
אומר הנביא על העיר צור שהיא מארץ כשדים,	הֵן אֶרֶץ כְּשָׁדִים
העם היושב בה'	זֶה הָעָם
לא היה בה מאז,	לֹא הָיָה
אלא אשור שהוא ראש ממלכת כשדים בנה אותה,	אֲשׁוּר יִסְדָּהּ
בשביל אנשי הספינות,	לְצַיִים
והקים את ארמנותיה (בְּחוּבֵינוּ), ובנאה כדי שיהיה לבעלי האניות אפשרות לבֹא אליה עם סחורה,	הִקִּימוּ בַּחֲבִינֵינוּ {בְּחוּבֵינוּ}
ואח"כ באו עם אחר והחריבו (עוֹקְרוּ) הארמונות'	עוֹקְרוּ אֲרַמְנוֹתֶיהָ
והפילום.	שָׁמָּה לְמַפְלָה:
אנשי האניות ההולכים בים תרשיש להביא סחורה לצור, השמיעו קול יללה,	הִילִילוּ אֲנִיּוֹת תְּרָשִׁישׁ
כי נשדד החוזק שלכם והיא צור.	כִּי שָׁדַד מְעַזְכָּן:
צור תִּשְׁכַּח לשבעים שנה,	וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא וְנִשְׁכַּחַת צֹר שְׁבַעִים שָׁנָה
כשנות חייו של דוד שהיה מלך מיוחד,	כִּימֵי מֶלֶךְ אֶחָד
ובסוף שבעים שנה תצטרך לעורר לב הסוחרים לחזור ולבֹא,	מִקֵּץ שְׁבַעִים שָׁנָה
כמו הזונה שלפעמים נשכחת מלב אוהביה, וצריכה לעשות פעולות להחזירם אליה, כמבואר להלן.	יְהִי לְצֹר כְּשִׁירַת הַזּוֹנָה:
וממשילה לזונה שלוקחת כָּנוֹר,	קָחִי כְּנוֹר
ומסתובבת בעיר,	סִבִּי עִיר
אותה זונה שנשכחה מלב הנואפים,	זוֹנָה נִשְׁכַּחָה
ומנגנת ניגונים ערבים,	הֵיטִיבִי נֶגֶן
ומנגינות רבות	הֲרַבִּי שִׁיר

למען תזכרי:	כדי שיזכרו אותה, כך תצטרך צור לעורר לב הסוחרים לשוב אליה.
וְהָיָה מִקֵּץ שִׁבְעִים שָׁנָה	ואכן כך יהיה שלטוף שבעים שנה,
יִפְקֹד יְהוָה אֶת צָרְ	יזכור ד' את צור ותשוב להיות עיר מסחר,
וְשָׁבָה לְאַתְנֵנָה	שתקנה מאלו שמביאים לה סחורה (לאתננה),
וְזָנְתָה אֶת כָּל מַמְלֻכֹת הָאָרֶץ עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה:	ותפרנס את כל הממלכות אשר על פני האדמה.
וְהָיָה סֹחְרָה וְאַתְנֵנָה קִדְשׁ לַיהוָה	כל הרווחים מסחורתה תקדיש לד',
לֹא יֵאָצֵר	ולא תשמרם באוצר,
וְלֹא יִחְסֹן	ולא תכניס למחסנים,
כִּי לִי שָׁבִים לְפָנַי יְהוָה	אלא תתנם לכהנים היושבים בבית המקדש לפני ד',
יְהִי סֹחְרָה	יהיו הרווחים של הסחורה,
לֶאֱכֹל לְשִׁבְעָה	כדי שיהיה להם לאכול ולשבוע,
וְלִמְכֹסָה עֵתִיק:	וללבוש מלבוש חשוב.
הֲנֵה יְהוָה בֹּקֵק הָאָרֶץ	הנה יגיע זמן שד' ירוקן את ארץ ישראל מיושביה לפי שיגלם ממנה,
וּבֹלְקָה	וחותך וגוזר אותה מן הישוב,
וְעוֹה פָּנִיה	ד' יעקם פני החשובים שבארץ,
וְהִפִּיץ יִשְׁבִּיָה:	ויפזר את יושביה בגלות.
	כולם יהיו בגזירת ההשחתה הן הגדולים הן הקטנים, ומונה והולך אותם.
וְהָיָה כָעַם כַּכֹּהֵן	העם הפשוט והכהן החשוב,
כְּעַבְד כְּאֲדֹנָיו	העבד הפשוט עם אדוניו,
כְּשִׁפְחָה כְּגִבְרָתָהּ	וכן השפחה עם גבירתה,
כְּקוֹנָה כְּמוֹכָר	הקונה והמוכר, אע"פ שבדרך כלל הקונה שמח, והמוכר עצוב, עכשיו שיגלו ולא ישארו בארץ, שניהם יהיו שוים,
כְּמַלְוָה כְּלוֹה	הלוה והמלוה,
כִּנְשָׁה כְּאִשָּׁר נִשְׂא בּוֹ:	הנושה בשאר דברים לא כסף, כמו מי שנושים בו.

תתרוקן הארץ,	הַבּוֹק תְּבוֹק הָאָרֶץ
ותבזז,	וְהַבּוֹז תְּבוֹז
כי ד' דיבר ובידו לקיים.	כִּי יְהוָה דָּבַר אֶת הַדְּבָר הַזֶּה:
נשחתה ונכמשה הארץ, ארץ ישראל שהוא המקום החשוב ממקומות היישוב,	אֲבֵלָה נְבֵלָה הָאָרֶץ
יכרת ויכמוש,	אֲמַלְלָה נְבֵלָה תֵּבֵל
וגדולי עם הארץ יכרתו.	אֲמַלְלוּ מְרוֹם עִם הָאָרֶץ:
והארץ תתנהג עם בני אדם כחֲנָף, שתראה עשב כאילו עומד להיות קמה, ולא תהיה קמה, וכשתהיה קמה, יהיו ריקנים מגרגירי התבואה, בעון יושביה,	וְהָאָרֶץ חֲנָפָה תַּחַת יְשֻׁבֵיהָ כִּי
כי עברו בני ישראל על תורה שבכתב ובעל פה,	עָבְרוּ תוֹרַת
עברו על חוקי התורה ולא קיימום,	חֲלָפוּ חֹק
יִפְּרוּ וביטלו את התורה שנכרתו עליה ברית לקיימה עד עולם.	יִפְּרוּ בְרִית עוֹלָם:
בגלל שנשבעו שבועת שוא	עַל כֵּן אֵלֶּה
נשחתה הארץ,	אֲכָלָה אֶרֶץ
ויושביה יהיו שוממים,	וַיֵּאֱשָׁמוּ יוֹשְׁבֵי בָּהּ
ובעבור עון השבועה ישרפו יושבי הארץ,	עַל כֵּן חָרוּ יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ
וישארו בה מעט אנשים.	וַנִּשְׁאָר אֲנוֹשׁ מִזְעָר:
נשחתו ענבי היין,	אֲבַל תִּירוֹשׁ
נכרתה הגפן,	אֲמַלְלָה גֶפֶן
הרגילים בשמחה יאנחו כי אין להם יין המשמח את הלב.	נֶאֱנָחוּ כָּל שִׂמְחֵי לֵב:
בטלה השמחה של קול התופים,	שֶׁבֶת מְשׁוֹשׁ תִּפִּים
נמנע השמעת קול השמחים,	חֲדַל שָׂאוֹן עֲלִיזִים
בטלה שמחת הכנור.	שֶׁבֶת מְשׁוֹשׁ כְּנֹר:
לא ישתו עוד יין בשמחה ובשיר,	בְּשִׁיר לֹא יִשְׁתּוּ יַיִן
אלא בצורה של מרירות להפיג את הצער.	יִמַר שֹׁכֵר לֹשׁ תִּיוִּ:
כל עיר תהיה שבורה ותִּקְרָא עיר	נִשְׁבְּרָה קִרְיַת תְּהוּ

שוממה,	
הבתים יהיו הרוסים כאילו נסגרו הבתים במנעול, שלא יוכלו לבוא אליהם.	סֹגַר כָּל בַּיִת מִבּוֹא:
ישמיעו קול צוחה ברחובות על שאין להם יין,	צֹחָה עַל הַיַּיִן בַּחֻצוֹת
כל שמחה המכונה אור בטלה וְחֻשְׁכָּה,	עֲרֵבָה כָּל שִׂמְחָה
הלכה שמחת הארץ.	גָּלָה מְשׁוֹשׁ הָאָרֶץ:
השמחה הלכה מהם ונשארה שוממה,	נִשְׁאַר בְּעִיר שְׂמָה
ובגלל השממה ישברו שערי העיר כי אין מי שיטפל בהם.	וּשְׂאִיָּה יִכַּת שְׁעָרַי:
מספר הנשארים הן בארץ ישראל,	כִּי כֹה יִהְיֶה בְּקִרְבֵּי הָאָרֶץ
הן בין העמים בגולה יהיו מעט,	בְּתוֹךְ הָעַמִּים
כמו מי שחותך פרי הזית שנשארים זיתים בודדים,	כִּנֹּף קֵץ זֵית
וכמו מי שבצר ענבים וכשכילה נשארים רק מעט ענבים גרועים.	כַּעֲלֵל תֵּאֵם כָּלָה בְּצִיר:
אלו שישארו יזכו לגאולה וירימו את קולם בשיר,	הִמָּה יִשְׂאוּ קוֹלָם יִרְנֹו
וירימו את קולם בשמחה על רוממות ד' ,	בְּגֹאֹן יְהוָה
יותר ממה שהרימו קול שמחה כאשר טובעו המצרים בים.	צָהְלוּ מֵיָם:
כיון שמבטיחם על הגאולה, לכן אלו שנסתרו בבקעים שבארץ מפני פחד אויב,	עַל כֵּן בְּאֲרָיִם
עכשיו כבדו את ד',	כִּבְדוּ יְהוָה
ואלו שגלו לאיי הים,	בְּאֵיֵי הַיָּם
כבדו את שם ד' אלקי ישראל.	שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
אומר ישעיה הנביא, אני וחברי הנביאים שמענו שבעת הגאולה תהיה כריתה מקצה הארץ ועד קצהו,	מִכַּנֹּף הָאָרֶץ זָמַרְתָּ שְׁמַעֲנוּ
ואחרי כן יהיה הדר ויופי לכל צדיק,	צָבִי לְצַדִּיק
כאשר שמעתי בנבואה סוד זה, אמרתי,	וְאִמַּר רְדִי לִי
הסוד הזה מביא לי כחש בבשרי,	רְדִי לִי

אוֹי לִי שִׁשְׁמַעְתִּי שְׁמוּעָה,	אוֹי לִי
שהבוגדים יבגדו בישראל וירעו להם,	בַּגְדִים בַּגְדוּ
וקבוצת בוגדים שיבגדו בבוגדים ההם, (היינו הגוים שיריבו בינם לבין עצמם) כולם יחד יבגדו בישראל.	וּבָגַד בּוֹגְדִים בַּגְדוּ:
צרות משונות זו אחר זו יבאו על ישראל. ומכנה הצרות בלשון פחד,	פַחַד
חפירה עמוקה,	וּפְחִת
רשת.	וּפַח עֲלֶיךָ יוֹשֵׁב הָאָרֶץ:
ומי שינצל מצרה אחת יפול בצרה אחרת,	וְהָיָה הַנֶּסֶם מִקוֹל הַפַּחַד יִפֹּל אֶל הַפַּחַת וְהָעוֹלָה מֵתוֹךְ הַפַּחַת יִלְכַּד בַּפֶּחַח
נראה כאילו נפתחו חלונות השמים ויורדים דרכם צרות רבות,	כִּי אַרְבּוֹת מִמָּרוֹם נִפְתְּחוּ.
ואף החזקים ירעדו מפחד הצרות הרבות.	וַיִּרְעָשׁוּ מוֹסְדֵי אֶרֶץ:
אבל בסופו של דבר תיהפך הצרה על הגוים, וריבוי צרות יהיה להם, והנביא אומר זאת בדרך משל,	
הארץ תשבר	רַעַה הִתְרַעַעַה הָאָרֶץ
ותתפורר	פֹר הִתְפּוֹרְרָה אֶרֶץ
ותתמוטט.	מוֹט הִתְמוֹטְטָה אֶרֶץ:
הארץ תתנועע כשכור שלא יכול לעמוד באופן ישר בלי להתנועע,	נוֹעַ תְּנוּעַ אֶרֶץ כַּשְּׁכּוֹר
הארץ תתנדנד כמו סוכה של שומר קישואים שמתנדנדת ברוח,	וְהִתְנוֹדְדָה כְּמִלּוּנָה
הפשע שפשעו לעשות צרות לישראל יכבד על הארץ,	וְכָבַד עָלֶיהָ פְּשָׁעָה
ולא תוכל לקום, כלומר העון יקטרג עליהם.	וְנִפְלָה וְלֹא תִסִּיף קוּם:
ד' ישפיל את שרי האומות שבשמים למעלה,	וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה עַל צְבָא הַמָּרוֹם בְּמָרוֹם
ואח"כ יביא פורענות על מלכי האדמה למטה.	וְעַל מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל הָאֲדָמָה:
גוג וכל העמים אשר אתו יתאספו על ד' ועל עמו,	וְאֶסְפוּ אֶסְפָּה

אָסִיר עַל בּוֹר	אך באמת האסיפה תהיה לרעתם בשביל לקבל עונש, כמו שאוספים את האסירים בלילה לבית הסוהר,
וּסְגְרוּ עַל מִסְגֵּר	וסוגרים אותם במנעול,
וַיֹּמַר בַּיָּמִים יִפְקְדוּ:	ויזכרו להם כל העונות שעשו מזמן רב.
וְחִפְרָה הַלְּבָנָה	לגויים יחשכו המאורות, היינו שיהיו להם הרבה צרות, ומתאר זאת:
וּבּוֹשָׁה הַחֲמָה	הלבנה תהיה לה חרפה,
כִּי מֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם	והשמש תתבייש,
וְנִגְדַּד זְקֵנָיו כְּבוֹד:	וזה יהיה כאשר תתגלה מלכות ד' בציון ובירושלים, נקמה באנשי גוג,
יְהוָה אֵל הַיְּהוּדִים אַתָּה אַרְוִמְךָ	אבל לזקני עם ישראל שידעו את ד' מאז, יהיה לכבוד.
אֹדָה שְׁמֶךָ כִּי עָשִׂיתָ פֶּלֶא	כאשר יהיה הדבר הזה, אומר הנביא, אודה לך ד' על שעשית משפט בגוים,
עֲצוֹת מֶרְחוֹק	אודה לשמך כי עשית לי דבר פלא, העצות
אֲמוּנָה אֵמֶן:	שיעצת מזמן רחוק על ידי עבדיך הנביאים,
כִּי שָׁמַתְּ מֵעִיר	הם עצות נאמנות וקיימות.
לָגַל	במקום שמתחלה היתה עיר,
קָרְיָה בְּצוּרָה	תשים אותו לגל אבנים,
לְמַפְלָה	עיר מבצר,
אַרְמוֹן זָרִים מֵעִיר	תשים למפולת,
לְעוֹלָם לֹא יִבְנֶה:	מקום הארמונות של הגויים (הזרים) יהיה בטל מהיות עיר,
עַל כֵּן יִכְבְּדוּךָ	ולא יבנה עוד כקדמותו.
עִם עַז	בראות הגוים ממשלתך יכבדוך,
קָרִית גּוֹיִם עֲרִיצִים יִירָאוּךָ:	כל העמים החזקים,
כִּי הֵייתָ מְעוֹז לְדָל	ואנשי העיירות של הגוים החזקים יפחדו ממך.
מְעוֹז לְאַבְיוֹן	בכחך היית חוזק לישראל שהם בגלות עם דל,
	כופל הדברים: היית חוזק לעם שהוא

אביון,	
כאשר היה צר להם,	בַּצַּר לוֹ
היית מחסה לישראל מזרם מים,	מִחֲסֵה מִזְרָם
היית להם כצל שמגן מהחום,	צֶל מַחֲרָב
ובנמשל, כעס הגוים	כִּי רוּחַ עָרִיצִים
דומה לזרם מים שמפיל קירות.	כְּזָרָם קִיר:
כמו יובש וחום (חורב) במקום שממה (בְּצִיּוֹן) שאין שם מקום לחסות, והחום מציק מאד,	כַּחֲרָב בְּצִיּוֹן
כך תכניע את גאות הגוים המשמיעים קול רעש,	שְׂאוֹן זָרִים תִּכְנִיעַ
כמו החום,	חֲרָב
שבב' א צל עננים הוא נכנע ומתקרר,	בְּצֶל עָב
כך תכרית את הגוים החזקים,	זְמִיר עָרִיצִים
ותכניע אותם.	יַעֲנֶה:
ד' אדון על כל הצבאות יעשה לגוג והעמים אשר אתו, בהר ציון,	וַעֲשֵׂה יְהוָה צְבָאוֹת לְכָל הָעַמִּים בְּהַר הַזֶּה
שבאו על ירושלים במחשבה שתהא נוחה להִכָּבֵּשׁ כמו שמן שהוא נוח ומחליק,	מִשְׁתֵּה שְׁמָנִים
יהפוך אותו ד' להם, כמו משקה שמרים והוא מזיק לגוף,	מִשְׁתֵּה שְׁמָרִים
וכמו שומן שבעצמות שנקרא מוח עצמות (שמנים מְמוּחִים),	שְׁמָנִים מְמוּחִים
ד' יהפוך זה להם למשתה שמרים בלי משקה (מזקקים) והוא מזיק לגוף, כך יפלו מבלי תקומה.	שְׁמָרִים מְזַקְקִים:
ישחית ד' בהר ציון, את גוג שהוא החשוב בין העמים,	וּבִלַּע בְּהַר הַזֶּה
והיה להם כְּמִכְסָּה (הלוט),	פְּנֵי הַלוֹט
המִכְסָּה (הלוט) על כל העמים,	הַלוֹט עַל כָּל הָעַמִּים
וכפל הדברים בלשון אחרת, וכמסכה (מכסה) על כל הגוים.	וְהַמַּסְכָּה הַנְּסוּכָה עַל כָּל הַגּוֹיִם:
ד' ישחית ויבטל את המֹת לנצח,	בִּלַּע הַמּוֹת לְנֶצַח

ומַחֵה אֶדְנִי יְהוָה וְהַדְמָה מֵעַל כָּל פָּנִים	וד' יבטל דמעת הבכי מעל כל פנים,
וְחִרְפַת עֲמוּ יִסִּיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ	וכבר לא תהיה חרפה לישראל שהיו מוגלים בין האומות, כי כבר ישובו כולם לארץ ישראל,
כִּי יְהוָה דִּבֶּר:	ד' הבטיח ובידו לקיים.
וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא	ישראל יגידו ביום הגאולה,
הֲנֵה אֵל הֵינוּ זֶה קִיְנוּ לּוֹ	ד' זה שקוינו אליו שיושיענו,
וַיּוֹשִׁיעֵנו	אכן הושיענו,
זֶה יְהוָה קִיְנוּ לּוֹ	זה הוא ד' שקוינו לו,
נְגִילָה וְנִשְׂמַחַה בִּישׁוּעָתוֹ:	ולכן נגיל ונשמח בישועתו.
כִּי תִנּוּחַ יַד יְהוָה בְּהַר הַזֶּה	כאשר יניח ד' את ידו להכות את הגוים שבאו על ירושלים,
וְנִדּוּשׁ מוֹאֵב	מואב שבאו גם כן להלחם עם ישראל יהיו נדרסים ונרמסים,
תַּחֲתָיו	במקום שנמצאים שם,
כְּהִדּוּשׁ מִתַּבֵּן	כמו תבן נדרס ברגלי אדם ובהמה ויהפך לזבל,
בְּמִי אֶבְמוֹ {מִדְמִנָּה:	ע"י שמשליכים אותו במקום האשפה .
וּפְרַשׁ יָדָיו בְּקִרְבּוֹ	ד' יפרוש את ידיו במואב להכות אותו,
כַּאֲשֶׁר יִפְרֹשׁ הַשָּׁחַ לְשָׁחוֹת	כמו אדם ששט במים שפורש ידיו בכל כ'חו לשחות,
וְהִשְׁפִּיל גְּאוֹתוֹ	וישפיל את גאות מואב,
עִם אַרְבוֹת יָדָיו:	וכל המגדלים הגבוהים שהשתמש בהם לעשות מארב, גם הם יושפלו ולא יועילו לו.
וּמִבְצָר מִשְׁגֵּב חוֹמַת־תֵּיךְ	ואת החומות החזקות של מואב,
הַשָּׁחַ הַשְּׁפִיל הַגִּיעַ לְאָרֶץ עַד עֶפְרָיִם:	ד' יכופף וישפיל עד שיגיעו לעפר שעל הארץ.

מִשָּׂא מְדַבֵּר יָם נבואה על בבל היושבת אחר המדבר בצד מערב של פרס ומדי, **כְּסוּפּוֹת בַּנְּגֵב** שהם באים להלחם עליה כרוח סופה שהוא מתהפך בארץ יבשה, ושם היא מעלה הרבה אבק, כך יעלה הרבה אבק, כאשר יעבור צבא רב להלחם עם בבל, **לְחַלֵּף מִמְדַּבֵּר** האויב יגיע דרך המדבר, **בָּא מֵאַרְץ נּוֹרְאָה**: אשר בו נחשים ועקרבים שמפחידים כל עובר בו. **חֲזוֹת קָשָׁה הִגֵּד לִי** אומר הנביא, נבואה קשה נאמר לי על בבל. **הַבּוֹגֵד בּוֹגֵד** כל הרוצה לבגוד בבבל יבגוד, **וְהַשׁוֹדֵד שׁוֹדֵד** וכל הרוצה לשדוד ישדוד. **עָלִי עֵילִם** עילם עלו למלחמה על בבל, **צוּרֵי מְדֵי** מדי עשו מצור, **כָּל אֲנַחְתָּה הַשְּׁבִתִי**: כל האנחות שהיו משמיעים אלו שסבלו מבבל כאשר הטילה על כולם עול כבד, בב' א מפלת בבל יתבטלו כל האנחות. **עַל כֵּן מֵלֵאוּ מִתְּנֵי חֲלַחְלָה צִירִים אֲחֻזּוֹנֵי כְּצִירֵי יוֹלְדָה נְעוּיֵי מִשְׁמַע נְבַהֲלֵתִי מֵרְאוֹת**: בבל אומרת, בגלל גודל הצרה מלאים המתנים שלי ברעדה, כאבים אחזו אותי ככאבי יולדת, נתעקם גופי מהשמועה הרעה, ונבהלתי ממה שראיתי גודל האבדון. **תָּעָה לְבַבִּי** לבבי לא יודע מה לעשות מרוב צער, **פְּלָצוֹת בַּעֲתֹתַי** חרדה הבהילה והפחידה אותי, **אֵת נֶשֶׁף חֲשָׁקִי** הלילה שהייתי חושקת ומתאוה לעשותו משתה ושמחה על שנצחתי את חיל פרס, **שֵׁם לִי לְחֻרְדָּה**: שם ד' לי לליל חרדה, כי בלילה זה נהרג בלשצאר ונכבשה בבל ומלך בה דריוש. **עַרְךָ הַשְּׁלַחַן** בעת שהיו מסדרים את השולחן למשתה אמרו זה לזה, **צָפָה הַצְּפִית** יעמוד הצופה לראות אם חיל פרס ומדי מגיעים, **אֲכוֹל שֵׁתָה** ובעוד שהיו אוכלים ושותים אמרו זה לזה, **קוּמוּ הַשָּׂרִים** קומו השרים, **מִשְׁחוּ מִגֵּן**: ותמשחו המגן לרדת למלחמה. **כִּי כֹה אָמַר אֱלֹהֵי אֲדָנִי** אומר הנביא כך אמר ד' אלי שיגידו זה לזה, **לֶךְ הַעֲמֵד הַמִּצְפָּה** העמד צופה, **אֲשֶׁר יִרְאֶה יִגִּיד**: שיגיד מה שרואה. **וְרָאָה** ואז יראה הצופה **רֶכֶב צֶמֶד פְּרָשִׁים** רכב שרוכבים עליו זוג רוכבי סוס (שנקראים פרשים), **רֶכֶב חֲמוֹר** ויראה גם אחד רוכב על חמור, **רֶכֶב גָּמַל** ואחד רוכב על גמל, **וְהַקְּשִׁיב קֹשֶׁב רֵב קֹשֶׁב**: והוא מקשיב ושומע קול המון העם, והכוונה שיראה הרבה באים למלחמה. **וַיִּקְרָא אֲרִיָּה** והצופה מכריז ואומר הנה באו פרס ומדי שדומים לאריה טורף, **עַל מִצְפָּה אֲדָנִי אֲנִי כִי עֹמֵד תְּמִיד יוֹמָם** וכאשר ראה זאת הנביא במראה הנבואה, אמר לד', אני עומד בכל יום ומצפה מתי תחרב בבל על שעשו צרות לישראל, **וְעַל מִשְׁמַרְתִּי אֲנִי כִי נֹצֵב כָּל הַלֵּילוֹת**: ואמר במשל כמו אדם שיושב ומשמר ואינו זז ממקומו, כן לא זזתי ממצפתי כל הלילות. **וְהִנֵּה זֶה בָּא** המתנתי לזה זמן רב, והנה עכשיו הגיע הדבר, **רֶכֶב אִישׁ צֶמֶד פְּרָשִׁים** שבא רכב מיוחד שרוכבים עליו זוג רוכבים (פרשים) והם פרס ומדי שבאו להחריב את בבל, **וַיַּעַן וַיֹּאמֶר נִפְלָה נִפְלָה בְּבַל** והמלאך הדובר בי אמר עכשיו נפלה בבל, **וְכָל פְּסִילֵי אֵל הָיָה שֹׁבֵר לְאַרְץ**: ואת כל הפסלים שלה שבר ד'. **מִדְּשֵׁתִי** אמר לי המלאך שאדוש את בבל כמו שדשים תבואה, **וּבֶן גֵּרְנִי** ואומר עוד ביטוי על התבואה בן גרני לפי שנידוש בגורן, **אֲשֶׁר שָׁמַעְתִּי מֵאֵת יְהוָה צְבָאוֹת אֵל הַיִּשְׂרָאֵל הַגְּדִתִּי לָכֶם**: אומר הנביא מה ששמעתי מד' אמרתי לכם. **מִשָּׂא דוֹמָה** נבואה על דומה שהוא מבני ישמעאל, **אֱלֹהֵי קָרָא** אמר הנביא קול קורא אלי, **מִשְׁעִיר** שמשעיר יצא אותו שיחריב את דומה, **שֹׁמֵר מֵהַמְּלִילָה** כאשר יב'א האויב יעמידו שומרים בלילה, ובבקר יקומו אנשי העיר וישאלו את השומר, מה היה בלילה, האם אויב בא, **שֹׁמֵר מֵהַמְּלִילָה**: וכופלים את שאלתם לרוב פחדם. **אָמַר שֹׁמֵר** יענה להם השומר, **אֲתָא בִּקְרָא** אף על פי שבא הב'קר ואין פחד מהאויב, **וְגַם לֵילָה** אבל שוב יב'א לילה, ושוב יצטרכו לשמור מפחד האויב, **אִם תִּבְעִינָן בְּעֵינֵינוּ שָׁבוּ אֵתֵינוּ**: וגם בבקר מחר תצטרכו לבא ולדרוש מה היה, האם האויב בא. **מִשָּׂא בַעֲרָב** דבר נבואה על עֲרָב שהם בני קֶדָר, **בֵּיעַר בַּעֲרָב תְּלִינוּ** הנביא אומר שבני ערב יגלו ממקומם, ועתה כאשר תחרב ערב יצטרכו ללון ביער אשר בערב, **אֲרָחוֹת דְּדָנִים**: בני דָּדָן שהיו רגילים לב'א ולהתארח אצל בני ערב והיו לנים באהלי בני ערב. **לְקִרְאֵת צִמָּא הַתֵּינוּ מֵיָם** לקראת בני ערב הצמאים הביאו מים, **יִשְׁבִּי אֲרָץ תֵּימָא** אתם יושבי ארץ תימא, **בְּלַחְמוֹ קִדְמוּ נִדְדוּ**: ותקדמו את פניהם בלחם כאשר הם נודדים ממקומם. **כִּי מִפְּנֵי חֲרָבוֹת נִדְדוּ** והסיבה שנדדו ממקומם מפני חרב האויב, **מִפְּנֵי חֲרָב נְטוּשָׁה** מפני החרב שהתפשטה בארצם, **וּמִפְּנֵי קִשְׁת דְּרוּכָה** ומפני הקשת שהאויב דרך עליה ברגלו למתוח אותה היטב, **וּמִפְּנֵי כֶּבֶד מְלַחְמָה**: ומפני חוזק המלחמה. **כִּי כֹה אָמַר אֱלֹהֵי אֲדָנִי אֱלֹהֵי אֲדָנִי** אומר

הנביא, ד' אמר אלי, **בְּעוֹד שָׁנָה כְּשֵׁנִי שְׂכִיר שְׂבוּד שְׁנָה** מצומצמת כשני שכיר שעובד בזמן שהתחייב אבל בצמצום (לא יותר), **וְכֹלָה כָּל כְּבוֹד קִדְרָה**: יכלה עם רב של ערב שהוא מבני קידר. **וּשְׂאָר מִסְפָּר קִשְׁתָּה** והשארית של היורים חיצים בקשת, **גְּבוּרֵי בְּנֵי קִדְר יִמְעָטוּ** מגבורי בני קדר יתמעטו, **כִּי יִהְיֶה אֵל יְהוָה יִשְׂרָאֵל דְּבַר**: כי ד' אלקי ישראל דיבר ובידו לקיים. **מִשָּׂא גֵיא חֲזִיוֹן** דבר נבואה על ירושלים שהיתה חשובה ועומדת בהר ושם היה מקום (חזיון) נבואה, ועתה בחטאייה הושפלה ונקראת "גיא" חזיון, **מִה לָךְ אִפּוֹא** מה קרה לך עכשיו, **כִּי עָלִית כָּלְךָ לַגְּגוֹת**: שעלית על הגגות, כמה המון צרים באו אליך. **תִּשְׂאוֹת מְלָאָה עִיר הוֹמִיָּה** עד עכשיו היתה מלאה בהמיה של אנשים, **קָרְיָה עֲלִיזָה** עיר מלאה בשמחה, מחמת הממשלה וריבוי העושר שהיה בה, **חֲלָלִיךָ לֹא חֲלָלִי חָרֵב** ועכשיו מה קרה לך, הרוגיך לא נהרגו בחרב, **וְלֹא מִתֵּי מִלְחָמָה**: ולא נפלו במלחמה, אלא מתו ברעב, שהוא קשה מחרב. **כָּל קִצְיִינְךָ נִדְדוּ יַחַד** כל שריך עם המלך צדקיהו נדדו וברחו, **מִקִּשְׁתֵּי אֶסְרוּ** ונתפסו ונאסרו על ידי יורי החיצים בקשת, **כָּל נִמְצְאֵיךָ אֶסְרוּ יַחַד** את כל הנמצאים קשרו יחד, **מִרְחוֹק בְּרָחוּ**: הם ברחו למקום, ושם מצאום האויבים ואסרו אותם. **עַל כֵּן אָמַרְתִּי** אומר הנביא למנחמים כיון שיש כל כך צער, **שָׁעוּ מִנִּי** סורו ממני ואל תנחמוני, **אָמַרְרָה בְּכִי** ואמרר את לב השומעים בריבוי הבכי, **אֵל תְּאִיצוּ לְנַחֲמֵנִי** אל תדחקו בי להתנחם, **עַל שֵׁד בֵּית עַמִּי**: מעושק עדת עמי, כי היא גדולה מאד. **כִּי יוֹם מְהוּמָה** מוכן אצל ד' יום שברון, **וּמְבוֹסָה** יום רמיסה, **וּמְבוֹכָה לֵאדֹנָי יְהוָה** צְבָאוֹת בְּגֵיא חֲזִיוֹן יום של בלבול על ירושלים, **מִקְרָקֶר קֶר** האויב יהרוס קיר החומות, **וְשׁוֹעַ אֵל הַהָר**: ויצעק עלו לירושלים וכבשוה. **וְעֵילָם** בני עלם ממדינת מדי באו לעזור לבבל, **נִשְׂא אֲשַׁפָּה** ונשאו נרתיקים מלאים בחיצים, **בְּרֶכֶב אָדָם פְּרָשִׁים** ובאו עם רכב מיוחד לבני אדם עם פרשים שרוכבים על הרכב, **וְקִיר עָרָה מָגוּן**: ואנשי קיר גילו המגינים לקראת המלחמה. **וַיְהִי מִבְּחַר עֲמָקֶיךָ מְלֹאוֹ רֶכֶב** העמקים המובחרים מלאו ברכב של אנשי המלחה, **וְהַפְּרָשִׁים** ורוכבי המרכבות **שֵׁת שֵׁתוֹ הַשְּׁעָרָה**: שמו פניהם לשערי ירושלים להלחם. **וַיַּגֵּל אֶת מִסַּךְ יְהוּדָה** האויב גלה את המסך שהיה מסוכך על יהודה הוא בית המקדש, ואומר הנביא ליהודה, **וְתַבֵּט בַּיּוֹם הַהוּא** כאשר ראית שהאויב בא, **הַסְתַּכַּלְתְּ אֵל נֶשֶׁק בֵּית הַיְעָר**: לעבר בית יער הלבנון ששם החביא שלמה המלך נשק וחשבת שעם נשק זה תלחם, ולא חזרת בתשובה. **וְאֵת בְּקִיעֵי עִיר דָּוִד רְאִיתֶם כִּי רַבּוּ** ראיתם שנהיו הרבה סדקים בחומות ציון, וכך יוכל האויב לכבשה בקלות, **וְתִקְבְּצוּ אֶת מֵי הַבְּרָכָה הַתַּחְתּוֹנָה**: ולכן אספתם מים ממי הברכה התחתונה בשביל להכין טיט. **וְאֵת בְּתֵי יְרוּשָׁלַם סִפְרָתֶם** וספרתם את בתי ירושלים, **וְתַתְּצוּ הַבָּתִּים** ולמי שהיה בית מיותר, הרסתם את הבית, **לְבַצֵּר הַחוּמָה**: כדי לחזק חומת ציון באבני הבית. **וּמְקוֹה עֲשִׂיתֶם** עשיתם חריץ שיתאספו מים, **בֵּין הַחַמֹּתִים** בין שתי חומות העיר, **לְמֵי הַבְּרָכָה הַיְשָׁנָה** למי הברכה הישנה, כדי שיהיה לכם מים בעיר, כל ההכנות האלו עשיתם, **וְלֹא אֶבְטַתֶּם אֵל עֲשִׂיָה** ולא פניתם אל ד' שהוא יצר ושמר את ציון עד עכשיו, **וַיִּצְרָה מִרְחוֹק לֹא רְאִיתֶם**: וד' שברא את ציון מזמן רב להיות לו משכן לא הסתכלתם אליו לשוב בתשובה. **וַיִּקְרָא אֲדֹנָי יְהוָה צְבָאוֹת** וד' קרא ע"י הנביא לפני שהגיעה הפורענות, **בַּיּוֹם הַהוּא** שביום שתגיע, **לְבָכִי וּלְמִסְפַּד** העם יבכה ויספוד, **וּלְקִרְחָה** ויתלשו שערות ראשיהם, **וְלַחְגֵּר שֶׁקֶת**: ויחגרו שק לשוב מהעונות. **וְהִנֵּה שָׁשׂוֹן וְשִׂמְחָה** אך לא שמעו בקול ד' אלא היו בששון ושמחה, **הֲרֹג בְּקֶרֶב וְשַׁחַט צֹאן** שחטו בהמות, וגם צאן, **אֲכַל בָּשָׂר** ואכלו בשרם, **וְשָׂתוֹת יַיִן** גם שתו יין, **אָכּוּל וְשָׂתוּ** ואמרו איש לרעהו בדרך צחוק, **נֹאכַל וְנִשְׂתָה** כל זמן שאנו חיים, **כִּי מִחַר נִמּוֹת**: כי מחר נמות ביד האויב, ואם לא עכשיו אימתי. **וְנִגְלָה בְּאָזְנֵי יְהוָה צְבָאוֹת** אומר ד', נגלה הדבר באזני, **אִם יִכְפַּר הָעוֹן הַזֶּה לָכֶם עַד תִּמְתּוּן** אמר אֲדֹנָי יְהוָה צְבָאוֹת: ואני נשבע שהעון לא יכופר לכם בגלות עד שתמותו. **כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה צְבָאוֹת** כה אמר ד' לנביא, **לָךְ בֹּא אֵל הַסֵּךְ הַזֶּה עַל שְׂבָנָא** לך אל הממונה על אוצרות אשר שמו שבנא, **אֲשֶׁר עַל הַבַּיִת**: הממונה על אוצרות בית המלך. שבנא זה חשב למסור את ירושלים בידי סנחריב, ולזה אומר לו הנביא בשם ד', **מִה לָךְ פֹּה** מה יש לך חלק בעיר הזאת למסרה ביד סנחריב, **וּמִי לָךְ פֹּה** וכי יש לך פה משפחה מחשובי העיר לעשות דבר כזה, **כִּי חֲצַבְתָּ לָךְ פֹּה קֶבֶר** אתה חושב שתחפור לך קבר כאחד מחשובי העיר, **חֲצַבִּי**

מְרוֹם קְבֵרוֹ אתה מתנהג כמו אדם שחוצב קבר במקום גבוה ואינו פוחד שיורידו אותו משם, **חֲקִיקֵי בְּסֻלַּע מִשְׁכַּן לֹא**: וכמי שחוקק בתוך סלע מקום לשכון שם, ובנמשל, אתה חושב שלעולם תשאר במעמדך ולא יהיה מי שיוכל להורידך ולכן אתה חושב למסור העיר ביד סנחריב. **הֲנִיָּה יְהוָה מְטִלְטֵלְךָ טִלְטֵלָה גָּבֵר** דע לך כי לא יהיה כמו שחשבת, אלא ד' יטלטל אותך טלטלה חזקה, **וְעַתָּה עֵטָה**: ויעיף אותך מהר לגלות כעוף פורח. **צָנוּף יִצְנַפְךָ צִנְפָּה** תהיה מוקף ומסובב באויבים, כמו מצנפת שמסובבת הראש ותהיה מושלך בגלות למרחוק, **כְּדֹר אֶל אֶרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם** כמו כדור שזורקין אותו במקום רחב שמתגלגל למרחוק, **שָׁמָּה תָמוּת** ובמקום שתגלה תמות, **וְשָׁמָּה מְרֻכְבוֹת כְּבוֹדְךָ** ובגלות תרכב על מרכבה שתחשיב אותה כמכובדת, **קִלּוֹן בֵּית אֲדֹנָיִךָ**: ואילו כשהיית בבית אדוניך, היה זה לך לבזיון. **וְהִדְפִיתִיךָ מִמִּצְרָיִם** אמר ד', אדחוף אותך מהמצב בו אתה נמצא, שלא יהיה לך עוד שלטון, **וּמִמַּעַמְדְךָ יִהְרָסְךָ**: ומהמעמד בו אתה נמצא יהרוס אותך. **וְהִיָּה בַיּוֹם הַהוּא** בזמן שתגלה, **וְקָרָאתִי לְעַבְדֵי לְאֱלֹהִים בֶּן חֲלָקִיָּהוּ**: אִמְנָה במקומך את אליקים בן חלקיהו. **וְהִלְבַּשְׁתִּיו כְּתֹנֶתְךָ** ואלביש אותו בכותונת שהוא מלבוש של כבוד, **וְאַבְנִיָּתְךָ אֲחֻזְקֶנּוּ** ואחגור אותו בחגורתך, שזה לאות שיהיה חזק ומזורז כמוך, **וּמִמַּשְׁלַתְךָ אֶתֵּן בְּיָדוֹ** ואת ממשלתך אמסור בידו, **וְהִיָּה לְאָב** ויהיה למנהיג טוב ויועץ נאמן, **לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וּלְבֵית יְהוּדָה**: ליושבי ירושלים ולאנשי יהודה, לא כמוך שרצית למסור העיר לסנחריב. הנביא אומר שיקבל על עצמו עול המלכות, והכל יהא נעשה על פיו, ואמר זה בדרך משל, **וְנָתַתִּי מִפְתַּח בַּיִת דָּוִד עַל שְׁכָמוֹ** אתן לו מפתח בית דוד, **וּפְתַח וְאֵין סִגְרָא** וכשיפתח שערי הבית אין מי שיסגור, **וְסִגְרָא וְאֵין פְּתִיחָא** וכשיסגור אין מי שיפתח. **וְתַקְעֵתִיו יָתֵד בְּמָקוֹם נְאֻמָּן** ולא יסור ממשלתו כמסמר שתקוע במקום חזק ומתקיים, **וְהִיָּה לְכֹסֵא כְבוֹד לְבֵית אָבִיו**: וכל משפחת אביו יתכבדו בו, ואמר זה בביטוי, יהיה לכסא כבוד לבית אביו. **וְתִלּוּ עֲלָיו כָּל כְּבוֹד בֵּית אָבִיו** כיון שהמשילו ליתד (מסמר), ויתד תולין בו דברים, כך כולם ישענו ויסמכו עליו, **הַצְּאֲצָאִים** הצאצאים, אלו "הבנים" היוצאים מרחם אִמָּם, **וְהַצְּפֹעוֹת** והבנות, **כָּל כָּלִי הַקָּטָן** גם הכלים הקטנים, היינו גם הקטנים, יתכבדו בו, **מְכַלֵּי הָאֲגָנוֹת** וגם הספלים הנקראים אגנות, **וְעַד כָּל כָּלִי הַנְּבָלִים**: וגם כלי הנגינה הנקראים נבלים, הכל יתכבדו בו. **בַּיּוֹם הַהוּא נָאֵם יְהוָה וְהָ צְבָאוֹת תְּמוּשׁ הַיָּתֵד הַתְּקוּעָה בְּמָקוֹם נְאֻמָּן** יגיע יום, ושבנא שחשב שהוא כמו יתד (מסמר) תקוע במקום מתקיים, יסור, היינו שממשלתו תסתלק הימנו, **וְנִגְדָּעָה וְתִיכַרְתָּ, וְנִפְלָה וְתִיפּוֹל, וְנִכְרַת הַמָּשָׂא אֲשֶׁר עָלֶיהָ** וכאשר יפול היתד, ישבר ויכרת כל המשא שהיה תלוי בו, היינו שיושפלו משפחתו וכל האנשים שהיו מתכבדים בו, **כִּי יְהוָה דִּבֶּר**: כי ד' דיבר ובידו לקיים. **מִשָּׂא צָר** נבואה שנתבא על צר, **הִילִילוּ אֲנִיּוֹת תְּרַשִׁישׁ** האנשים שנוסעים באניות בים תרשיש להביא סחורה לצור, השמיעו קול יללה, כי צור נחרבה, **כִּי שָׁדַד מִבַּיִת צוֹר** נשדדה שאין בה בתים, **מִבּוֹא** ושוב אין אדם בא אליה, **מֵאֶרֶץ כְּתִים נִגְלָה לָמוֹ**: והשוד של צור נתגלה לאנשי האניות שבים תרשיש מאנשי ארץ כתיים, לפי שאנשי צור ברחו לארץ כתיים. **דָּמוֹ יִשְׁבִּי אֵי** האנשים שגרים באיים שסביבות צור, שתקו והתעצבו על שהעיר שעשיתם בה סחורה נחרבה, **סִחְרֵי צִידוֹן** וכן סוחרי צידון, **עֵבְרַיִם מְלֹאֹךְ**: שהיו עוברים בספינות בים וממלאים את צור בסחורה, והיה להם ריוח גדול, התעצבו עכשיו שבטל מִסְחָרְכֶם. **וּבְמִיָּם רַבִּים** דרך הים שיש בו הרבה מים, **זָרַע שָׁחַר** היו מביאים לצור תבואה, ממצרים שגרה ליד הנילוס המכונה שיחור, **קִצִּיר יָאוֹר תְּבוּאָתָהּ** כופל הנביא הדברים במילות שונות, התבואה שבאה לצור, היא קציר שגדל בשדות מצרים, שהיאור משקה אותם, **וְתִהְיֶי סְחָר גּוֹיִם**: צור היתה מקום מסחר לכולם. **בוֹשֵׁי צִידוֹן** שבאת לעשות סחורה עם צור, עתה בחורבנה תתביישי, **כִּי אָמַר יָם** הים המקיף את צור אומר לה, **מַעוֹז הַיָּם לְאִמֶּר צוֹר** שהיית חוזק לכל הערים היושבות לחוף הים (המקיף את צור) תקונני, נשארתי בלי בנים ובנות, **לֹא חֲלַתִּי** כאילו שלא היו לי חבלי לידה, **וְלֹא יִלְדֹתִי** וכאילו לא ילדתי, **וְלֹא גְדַלְתִּי בַּחֲוָרִים** וכאילו לא גדלתי בחורים, **רוֹמְמֹתִי בְּתוֹלוֹת**: ולא רוממתי את הבתולות. **כְּאֲשֶׁר שָׁמַע לְמִצְרַיִם** כאשר מצרים תשמע את מפלת צור, **יִחִילוּ כְּשָׁמַע צָר**: תהיה בחיל ורעדה שלא יב' האויב עליה, ויהיו מלאים רעדה כמו אנשי צור בשמעם שהאויב בא. **עָבְרוּ תְּרַשִׁישָׁה** אתם הסוחרים שבאתם לעשות סחורה בצור, עברו עכשיו לארץ תרשיש אשר גם היא יושבת

לחוף הים ותתפרנסו בדוחק, הילילו ישבי אי: אלו שיושבים באיים סביבות צור השמיעו קול יללה, כי לא תלכו לב'א שמה עוד לעשות סחורה. **הז את לכם עליזה** אמר על אנשי צור, אתם שהיתה לכם עיר שמחה מרוב עושר וכבוד מיד עם תחלת בנינה, **מימי קדם קדמתה** לפני שנים מרובות, **יבלוה רגליה מרחוק לגור:** וכי חשבתם שיקרה לכם כז'את שתצטרכו לברוח מפני האויב וללכת ברגליכם למרחקים. **מי יעץ זאת על צר המעטירה** אומר הנביא בתמיהה, מי היה היועץ על צור שהיתה מפוארת בעושר וכבוד, **אשר סחריה שרים** וסוחריה שרים, **כנעניה נכבדי ארץ:** (מי הוא שיעץ להחריבה). **יה זה צבאות יעצה** משיב הנביא, דבר זה לא במקרה הוא, אלא ד' יעץ העצה ההיא להחריבה, **לחלל גאון כל צבי** כדי להשפיל גאוות כל ארץ נחמדה, **להקל כל נכבדי ארץ:** ולבזות את כל נכבדי הארץ, כדי שאחרים ילמדו מוסר. **עברי ארצך** צאי ממנה במהירות, ותחזרי לארצך, **פיאר** כמו נחל שוטף במהירות, שלא תפגע בכ'הרעה, **בת תרשיש** עדת תרשיש שבאת לצור לעשות בה סחורה, **אין מזח עוד:** לצור אין כבר חוזק (מזח – חגורה – חוזק וזירוז) לעמוד מול האויב להגן על עצמה וכ"ש על אחרים. **ידו נטה על הים** ד' כביכול נטה ידו על הים לעכב את עוברי הים שלא יביאו עוד סחורה לצור, **הרגיז ממלכות** והעיר בלב הממלכות לב'א במהירות לצור עיר המסחר, **יה זה צוה אל כנען** כל זה בא בהשגחה פרטית מד' ולא במקרה, ד' צוה לאויב שיב'א לצור עיר המסחר, **לשמד מעזניה:** להשמיד את כל הח'זק שלה (מעזניה). **וי אמר ד' אמר, לא תוסיפי עוד לעלוז** אל תוסיפי לשמוח שיש לך מקום קרוב לעשות בו סחורה, **המעשקה בתולת בת צידון** עדת צידון שנעשקת על ידי שודדי צור שעשקו הסחורה שהבאת לשם, **כתיים אכתיים** קומי עב'רי קומי עדת צידון ועברי לארץ כתיים (לשם ברחו אנשי צור) ועשי שם סחורה, **גם שם לא ינוח לך:** אך לא יהיה לך נחת רוח לפי שלא יהיה מספיק סחורה לסחור. **הן ארץ כשדים** אומר הנביא על העיר צור שהיא מארץ כשדים, **זה העם** העם היושב בה' **לא היה** לא היה בה מאז, **אשור יסדה** אלא אשור שהוא ראש ממלכת כשדים בנה אותה, **לציים** בשביל אנשי הספינות, **הקימו בחיניו אבחוניו** והקים את ארמנותיה (ב'חוניו), ובנאה כדי שיהיה לבעלי האניות אפשרות לב'א אליה עם סחורה, **עוררו ארמנותיה** ואח"כ באו עם אחר והחריבו (עוררו) הארמנות **שמה למפלה:** והפילום. **הילילו אניות תרשיש** אנשי האניות ההולכים בים תרשיש להביא סחורה לצור, השמיעו קול יללה, **כי שדד מעזכן:** כי נשדד החוזק שלכם והיא צור. **והיה ביום ההוא ונשכחת צר שבעים שנה** צור תשכח לשבעים שנה, **כימי מלך אחד** כשנות חייו של דוד שהיה מלך מיוחד, **מקץ שבעים שנה** ובסוף שבעים שנה תצטרך לעורר לב הסוחרים לחזור ולב'א, **והיה לצר כשירת הזונה:** כמו הזונה שלפעמים נשכחת מלב אוהביה, וצריכה לעשות פעולות להחזירם אליה, כמבואר להלן. **קחי כנור** וממשילה לזונה שלוקחת כנור, **סבי עיר** ומסתובבת בעיר, **זונה נשכחה** אותה זונה שנשכחה מלב הנואפים, **היטיבי נגן** ומנגנת ניגונים ערבים, **הרבי שיר** ומנגינות רבות **למען תזכרי:** כדי שיזכרו אותה, כך תצטרך צור לעורר לב הסוחרים לשוב אליה. **והיה מקץ שבעים שנה** ואכן כך יהיה שלסוף שבעים שנה, **יפק ד' יה זה את צר** יזכור ד' את צור ותשוב להיות עיר מסחר, **ושבה לאתננה** שתקנה מאלו שמביאים לה סחורה (לאתננה), **וזנתה את כל ממלכות הארץ על פני האדמה:** ותפרנס את כל הממלכות אשר על פני האדמה. **והיה סחרה ואתננה קדש ליה זה** כל הרווחים מסחורתה תקדיש לד', **לא יאצר** ולא תשמרם באוצר, **ולא יחסן** ולא תכניס למחסנים, **כי לי שבים לפני יה זה** אלא תתנם לכהנים היושבים בבית המקדש לפני ד', **והיה סחרה** יהיו הרווחים של הסחורה, **לאכל ל לשבעה** כדי שיהיה להם לאכול ולשבע, **ולמכסה עתיק:** וללבוש מלבוש חשוב. **הנה יה זה בוקק הארץ** הנה יגיע זמן שד' ירוקן את ארץ ישראל מיושביה לפי שיגלם ממנה, **ובולקה** וחותרך וגוזר אותה מן הישוב, **ועוה פניה** ד' יעקם פני החשובים שבארץ, **והפיץ י שביה:** ויפזר את יושביה בגלות. כולם יהיו בגזירת ההשחתה הן הגדולים הן הקטנים, ומונה והולך אותם. **והיה כעם כפ הן** העם הפשוט והכהן החשוב, **כעבד כאד ניו** העבד הפשוט עם אדוניו, **כשפחה כגברתה** וכן השפחה עם גבירתה, **כקונה כמוכר** הקונה והמוכר, אע"פ שבדרך כלל הקונה שמח, והמוכר עצוב, עכשיו שיגלו ולא ישארו בארץ, שניהם יהיו שוים, **כמלוה כלוה** הלוה והמלוה,

כַּנְשָׁה כְּאִשֶּׁר נִשְׂא בּוֹ: הַנוֹשָׂה בְּשֵׂר דְּבָרִים לֹא כֹסֶף, כְּמוֹ מִי שְׂנוֹשִׂים בּוֹ. **הַבּוֹק תְּבוּק הָאָרֶץ** תִּתְרוֹקֵן הָאָרֶץ, וְהַבּוֹז תְּבוֹז וּתְבַזֵּז, כִּי יֵה וְהָ דְבַר אֶת הַדְּבַר הַזֶּה: כִּי ד' דִּיבַר וּבִידוֹ לִקְיִים. **אֲבֵלָה נְבֵלָה הָאָרֶץ** נִשְׁחַתָּה וְנִכְמְשָׁה הָאָרֶץ, אָרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא הַמְּקוֹם הַחֲשׁוּב מִמְּקוֹמוֹת הַיִּיִשׁוּב, **אֲמֵלְלָה נְבֵלָה תִּבְל** יִכְרַת וַיִּכְמוֹשׁ, **אֲמֵלְלוּ מְרוֹם עִם הָאָרֶץ:** וְגִדּוּלִי עִם הָאָרֶץ יִכְרַתוּ. **וְהָאָרֶץ חֲנֹפָה תַּחַת יִשְׁבִּיָּה כִי** וְהָאָרֶץ תִּתְנַהֵג עִם בְּנֵי אָדָם כְּחֲנִיף, שֶׁתִּרְאָה עֶשֶׂב כְּאִילוֹ עוֹמֵד לְהִיּוֹת קֵמָה, וְלֹא תִהְיֶה קֵמָה, וְכִשְׁתִּהְיֶה קֵמָה, יִהְיוּ רִיקָנִים מִגְּרִגְרֵי הַתְּבוּאָה, בַּעֲוֹן יוֹשְׁבֵיהָ, **עֲבְרוּ תוֹרֹת** כִּי עֲבָרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל תּוֹרָה שֶׁבִכְתָּב וּבַעַל פֶּה, **חֲלָפוּ חֶק** עֲבָרוּ עַל חוֹקֵי הַתּוֹרָה וְלֹא קִיְימוּם, **הִפְרוּ בְרִית עוֹלָם:** הִפְרוּ וּבִיטְלוּ אֶת הַתּוֹרָה שֶׁנִּכְרַתָּה עֲלֶיהָ בְּרִית לִקְיִימָה עַד עוֹלָם. **עַל כֵּן אֵלָה** בְּגִלְל שֶׁנִּשְׁבַּעוּ שְׁבוּעַת שָׂוָא **אֲכָלָה אָרֶץ** נִשְׁחַתָּה הָאָרֶץ, וַיִּאֲשְׁמוּ יִשְׁבֵי בָהּ וַיּוֹשְׁבֵיהָ יִהְיוּ שׁוֹמְמִים, **עַל כֵּן חָרוּ יִשְׁבֵי אָרֶץ** וּבַעֲבוּר עוֹן הַשְּׁבוּעָה יִשְׂרָפוּ יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ, וְנִשְׂאָר אָנוֹשׁ מְזַעֵר: וַיִּשְׂאָרוּ בַּהּ מַעַט אַנְשִׁים. **אֲבֵל תִּירוֹשׁ** נִשְׁחַתָּה עֲנְבֵי הַיַּיִן, **אֲמֵלְלָה גֶפֶן** נִכְרַתָּה הַגֶּפֶן, וְנִאֲנַחוּ כָּל שְׂמַחֵי לֵב: הַרְגִילִים בְּשִׂמְחָה יֵאָנְחוּ כִי אֵין לָהֶם יַיִן הַמְּשַׂמֵּחַ אֶת הַלֵּב. **שֶׁבֶת מְשׁוֹשׁ תִּפִּים** בִּטְלָה הַשְּׂמֵחָה שֶׁל קוֹל הַתּוֹפִים, **חֲדַל שְׂאוֹן עֲלִיזִים** נִמְנַע הַשְּׂמֵעַת קוֹל הַשְּׂמֵחִים, **שֶׁבֶת מְשׁוֹשׁ כְּנוֹר:** בִּטְלָה שְׂמֵחַת הַכְּנוֹר. **בְּשִׂיר לֹא יִשְׁתּוּ יַיִן** לֹא יִשְׁתּוּ עוֹד יַיִן בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂיר, **יִמַר שֶׁכֶר לֹשׁ תִּיו:** אֲלֹא בְּצוּרָה שֶׁל מְרִירוֹת לִהְפִיג אֶת הַצֶּעֶר. **נִשְׁבְּרָה קֶרֶת תִּהְיֶה** כֹּל עֵיר תִּהְיֶה שְׁבוּרָה וְתִקְרָא עֵיר שׁוֹמְמָה, **סָגַר כָּל בֵּית מְבוֹא:** הַבְּתִים יִהְיוּ הַרוֹסִים כְּאִילוֹ נִסְגְּרוּ הַבְּתִים בְּמִנְעוֹל, שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לָבוֹא אֲלֵיהֶם. **צֹחָה עַל הַיַּיִן בְּחוּצוֹת** יִשְׁמִיעוּ קוֹל צוּחָה בְּרַחוּבוֹת עַל שֵׁאֵין לָהֶם יַיִן, **עֲרֵבָה כָּל שְׂמֵחָה** כֹּל שְׂמֵחָה הַמְּכֻוֹנָה אֹר בִּטְלָה וְחֻשְׁכָּה, **גָּלָה מְשׁוֹשׁ הָאָרֶץ:** הִלְכָה שְׂמֵחַת הָאָרֶץ. **נִשְׂאָר בְּעֵיר שְׂמָה** הַשְּׂמֵחָה הִלְכָה מֵהֶם וְנִשְׂאָרָה שׁוֹמְמָה, וְשִׂאֲיָה יִכְתֵּשְׂעָר: וּבְגִלְל הַשְּׂמֵמָה יִשְׁבָּרוּ שְׂעָרֵי הָעֵיר כִּי אֵין מִי שִׁיטְפֵל בָּהֶם. **כִּי כֹה יִהְיֶה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ** מִסְּפַר הַנְּשֵׂאָרִים הֵן בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל, **בְּתוֹךְ הָעַמִּים** הֵן בֵּין הָעַמִּים בְּגוֹלָה יִהְיוּ מַעַט, **כֵּן קֶף זֵית** כְּמוֹ מִי שְׁחוֹתֵךְ פְּרֵי הַזֵּית שֶׁנִּשְׂאָרִים זֵיתִים בּוֹדִידִים, **כַּעַל לֵלֹת אִם כָּלָה בְּצִיר:** וְכְמוֹ מִי שֶׁבִצֵּר עֲנְבִים וְכִשְׁכִּילָה נִשְׂאָרִים רַק מַעַט עֲנְבִים גְּרוּעִים. **הִמָּה יִשְׂאוּ קוֹלָם יִרְנוּ** אֲלוֹ שִׁישְׂאָרוֹ יִזְכּוּ לְגֵאוּלָה וַיִּרְיִמוּ אֶת קוֹלָם בְּשִׂמְחָה עַל רֹמְמוֹת ד', **צָהְלוּ מַיִם:** יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהִרְיִמוּ קוֹל שְׂמֵחָה כֹּאשֶׁר טוֹבַעוּ הַמְּצָרִים בֵּים. **עַל כֵּן בְּאָרִים** כִּיֹּן שְׂמֵבִטִיחֶם עַל הַגְּאוּלָה, לִכֵּן אֲלוֹ שֶׁנִּסְתָּרוּ בְּבִקְעִים שְׂבֵאָרֶץ מִפְּנֵי פַחַד אוֹיֵב, **כִּבְדוּ יְהוָה** עֲכָשׂוּ כְּבֹדוֹ אֶת ד', **בְּאֵיִי הַיָּם** וְאֲלוֹ שְׂגִלוֹ לֵאמֹר הַיָּם, **שֵׁם יְהוָה אֵל הַיִּשְׂרָאֵל:** כְּבֹדוֹ אֶת שֵׁם ד' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל. **מִכְּנַף הָאָרֶץ זָמַרְתָּ שְׂמַעְנוּ** אֹמֵר יִשְׂעִיָה הַנְּבִיא, אֲנִי וְחֻבְרֵי הַנְּבִיאִים שְׂמַעְנוּ שֶׁבַעַת הַגְּאוּלָה תִּהְיֶה כְּרִיתָה מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד קִצְהוּ, **צְבִי לְצַדִּיק** וְאַחֲרַי כֵּן יִהְיֶה הַדֵּר וַיּוֹפִי לְכָל צַדִּיק, וְאִמַר רְזִי לִי כֹאשֶׁר שְׂמַעְתִּי בְּנְבוּאָה סוּד זֶה, אִמַרְתִּי, **רְזִי לִי** הַסּוּד הַזֶּה מְבִיא לִי כַחַשׁ בְּבִשְׂרִי, **אוֹי לִי אוֹי לִי** שֶׁשְׂמַעְתִּי שְׂמוּעָה, **בְּגָדִים בְּגָדוּ** שֶׁהַבּוֹגְדִים יִבְגְּדוּ בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּרְעוּ לָהֶם, וּבְגָדֵי בּוֹגְדִים בְּגָדוּ: וְקִבּוּצַת בּוֹגְדִים שִׁיבְגְדוּ בְּבוֹגְדִים הֵהֶם, (הַיַּיִנוֹ הַגּוֹיִם שִׁירִיבוּ בֵּינָם לְבֵין עַצְמָם) כּוֹלָם יַחַד יִבְגְּדוּ בְּיִשְׂרָאֵל. **פַּחַד** צָרוֹת מְשׁוֹנוֹת זֹז אַחַר זֹז יִבְאוּ עַל יִשְׂרָאֵל. וּמִכְנֵה הַצָּרוֹת בְּלִשׁוֹן פַּחַד, וּפַחַת חִפְרָה עֲמוּקָה, וּפַחַת עֲלִיף יוֹשֵׁב הָאָרֶץ: רִשְׁתָּ. וְהִיא הַנֶּסֶם מְקוֹל הַפַּחַד יִפֹּל אֶל הַפַּחַת וְהַעוֹלָה מִתּוֹךְ הַפַּחַת יִלְכַד בְּפַח וּמִי שִׁינְצַל מִצָּרָה אַחַת יִפּוֹל בְּצָרָה אַחֲרָת, **כִּי אֲרַבּוֹת מְמָרוֹם נִפְתְּחוּ** נִרְאָה כְּאִילוֹ נִפְתְּחוּ חִלּוֹנוֹת הַשָּׁמַיִם וַיּוֹרְדִים דְּרָכָם צָרוֹת רַבּוֹת, וַיִּרְעֲשׂוּ מוֹסְדֵי אָרֶץ: וְאִף הַחֲזַקִּים יִרְעֲדוּ מִפַּחַד הַצָּרוֹת הַרְבּוֹת. אֲבֵל בְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבַר תִּיהַפֵּךְ הַצָּרָה עַל הַגּוֹיִם, וְרִיבּוֹי צָרוֹת יִהְיֶה לָהֶם, וְהַנְּבִיא אֹמֵר זֹאת בְּדֶרֶךְ מִשְׁל, **רְעָה הַתֵּר עֲעָה הָאָרֶץ** הָאָרֶץ תִּשְׁבֵּר **פּוֹר הַתְּפוֹרְרָה אָרֶץ** וְתִתְפּוֹרֵר **מוֹט הַתְּמוֹטְטָה אָרֶץ:** וְתִתְמוֹטְט. **נוֹעַ תְּנוֹעַ אָרֶץ כְּשִׁכּוֹר** הָאָרֶץ תִּתְנוֹעַ כְּשִׁכּוֹר שֶׁלֹּא יוּכַל לַעֲמוֹד בְּאוֹפֵן יִשְׂרָאֵל בְּלִי לְהַתְּנוּעַ, וְהַתְּנוּדָה כְּמִלוֹנָה הָאָרֶץ תִּתְנַדַּד כְּמוֹ סוּכָה שֶׁל שׁוֹמֵר קִישׁוּאִים שֶׁמִּתְנַדְּנַת בְּרוּחַ, וְכִבְד עֲלֶיהָ פְּשָׁעָה הַפְּשָׁע שֶׁפָּשְׁעוּ לַעֲשׂוֹת צָרוֹת לְיִשְׂרָאֵל יִכְבַּד עַל הָאָרֶץ, וְנִפְלָה וְלֹא תִסִּיף קוֹם: וְלֹא תוּכַל לָקוֹם, כְּלוֹמֵר הָעוֹן יִקְטַרְג עֲלֵיהֶם. וְהִיא בְּיֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה עַל צְבָא הַמְּרוֹם בְּמָרוֹם ד' יִשְׁפִיל אֶת שְׂרֵי הָאוֹמוֹת שֶׁבְּשָׂמַיִם לְמַעְלָה, וְעַל מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל הָאֲדָמָה: וְאַחֲכִי יִבִּיא פּוֹרְעֲנוֹת עַל מַלְכֵי הָאֲדָמָה לְמַטָּה. וְאַסְפּוּ אֶסְפָּה גּוֹג וְכָל הָעַמִּים אֲשֶׁר אֲתוּ יִתְאַסְפוּ עַל ד' וְעַל עַמּוֹ, אֲסִיר עַל בּוֹר אֶךְ בְּאִמַת הָאֲסִיפָה תִהְיֶה לְרַעְתָם בְּשִׁבִיל לְקַבֵּל עוֹנֵשׁ, כְּמוֹ

שאוּספִים את האסירים בלילה לבית הסוהר, וּסְגְרוּ עַל מַסְגֵר וסוגרים אותם במנעול, וּמֵרֵב יָמִים יִפְקְדוּ: ויזכרו להם כל העונות שעשו מזמן רב. לגויים יחשכו המאורות, היינו שיהיו להם הרבה צרות, ומתאר זאת: וְחִפְרָה הַלְבָנָה הַלְבָנָה תהיה לה חרפה, וּבּוֹשָׁה הַחֲמָה והשמש תתבייש, כִּי מֶלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם וזה יהיה כאשר תתגלה מלכות ד' בציון ובירושלים, נקמה באנשי גוג, וּנְגַד זְקֵנָיו כְּבוֹד: אבל לזקני עם ישראל שידעו את ד' מאז, יהיה לכבוד. יְהוָה אֵל הַי אֲתָה אֲרוֹמְמֶךָ כאשר יהיה הדבר הזה, אומר הנביא, אודה לך ד' על שעשית משפט בגוים, אודה שְׁמֶךָ כִּי עֲשִׂיתָ פֶלֶא אודה לשמך כי עשית לי דבר פלא, העצות עֲצוֹת מֶרְחוֹק שיעצת מזמן רחוק על ידי עבדיך הנביאים, אָמוּנָה אֲמֵן: הם עצות נאמנות וקיימות. כִּי שִׁמְתָּ מַעִיר במקום שמתחלה היתה עיר, לְגַל תשים אותו לגל אבנים, קִרְיָה בְּצוּרָה עיר מבצר, לְמַפְלָה תשים למפולת, אֲרָמוֹן זָרִים מַעִיר מקום הארמונות של הגויים (הזרים) יהיה בטל מהיות עיר, לְעוֹלָם לֹא יִבְנֶה: ולא יבנה עוד כקדמותו. עַל כֵּן יִכְבְּדוּךָ בראות הגוים ממשלתך יכבדוך, עִם עַז כֹּל העמים החזקים, קִרְיַת גּוֹיִם עֲרִיצִים יִירָאוּךָ: ואנשי העיירות של הגוים החזקים יפחדו ממך. כִּי הֵייתָ מְעוֹז לְדָל בכ' חך היית חוזק לישראל שהם בגלות עם דל, מְעוֹז לְאַבְיוֹן כופל הדברים: היית חוזק לעם שהוא אביון, בְּצַר לוֹ כאשר היה צר להם, מַחְסֵה מְזָרִם היית מחסה לישראל מזרם מים, צַל מַחֲרֵב היית להם כצל שמגן מהחום, כִּי רוּחַ עֲרִיצִים ובנמשל, כעס הגוים כְּזָרִם קִיר: דומה לזרם מים שמפיל קירות. כַּחֲרֵב בְּצִיּוֹן כמו יובש וחום (חורב) במקום שממה (בְּצִיּוֹן) שאין שם מקום לחסות, והחום מִצִּיק מאד, שְׁאוֹן זָרִים תִּכְנִיעַ כך תכניע את גאות הגוים המשמיעים קול רעש, חֲרֵב כמו החום, בְּצַל עֵב שִׁבְבָא צל עננים הוא נכנע ומתקרר, זְמִיר עֲרִיצִים כך תכרית את הגוים החזקים, יַעֲנֶה: ותכניע אותם. וְעֲשֵׂה יְהוָה צְבָאוֹת לְכָל הָעַמִּים בְּהַר הַזֶּה ד' אדון על כל הצבאות יעשה לגוג והעמים אשר אתו, בַּהַר צִיּוֹן, מִשְׁתֵּה שְׁמָנִים שבאו על ירושלים במחשבה שתהא נוחה להִכָּבֵשׁ כמו שמן שהוא נוח ומחליק, מִשְׁתֵּה שְׁמָרִים יהפוך אותו ד' להם, כמו משקה שמרים והוא מזיק לגוף, שְׁמָנִים מְמַחִים וכמו שומן שבעצמות שנקרא מוח עצמות (שמנים ממוחלים), שְׁמָרִים מְזַקְקִים: ד' יהפוך זה להם למשתה שמרים בלי משקה (מזקקים) והוא מזיק לגוף, כך יפלו מבלי תקומה. וּבִלְע בְּהַר הַזֶּה ישחית ד' בהר ציון, את גוג שהוא החשוב בין העמים, פְּנֵי הַלוֹט והיה להם כְּמַכְסָה (הלוט), הַלוֹט עַל כָּל הָעַמִּים הַמְכַסֶּה (הלוט) על כל העמים, וְהַמְסַכָּה הַנְּסוּכָה עַל כָּל הַגּוֹיִם: וכפל הדברים בלשון אחרת, וכמסכה (מכסה) על כל הגוים. בִּלְע הַמּוֹת לְנֶצַח ד' ישחית ויבטל את הַמּוֹת לְנֶצַח, וּמַחֲהָ אֵד נִי יְהוָה דְּמַעַה מַעַל כָּל פְּנִים וד' יבטל דמעת הבכי מעל כל פנים, וְחִרְפַת עַמּוֹ יִסִּיר מַעַל כָּל הָאָרֶץ וכבר לא תהיה חרפה לישראל שהיו מוגלים בין האומות, כי כבר ישובו כולם לארץ ישראל, כִּי יְהוָה דִּבֶּר: ד' הבטיח ובידו לקיים. וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׂרָאֵל יִגִּידוּ בַיּוֹם הַגָּאֻלָּה, הֲנֵה אֵל הַיּוֹנֵה זֶה קִיּוּנוֹ לוֹ ד' זה שקיונו אליו שיושיענו, וְיוֹשִׁיעֵנוּ אֲכַן הוֹשִׁיעֵנוּ, זֶה יְהוָה קִיּוּנוֹ לוֹ זה הוא ד' שקיונו לו, נְגִילָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעָתוֹ: ולכן נגיל ונשמח בישועתו. כִּי תִנוּחַ יַד יְהוָה בְּהַר הַזֶּה כאשר יניח ד' את ידו להכות את הגוים שבאו על ירושלים, וְנִדּוּשׁ מוֹאֵב מואב שבאו גם כן להלחם עם ישראל יהיו נדרסים ונרמסים, תַּחֲתָיו במקום שנמצאים שם, כְּהִדּוּשׁ מִתַּבֵּן כמו תבן נדרס ברגלי אדם ובהמה ויהפך לזבל, בְּמִי אֲבִמוֹ {מְדַמְנָה: ע"י שמשליכים אותו במקום האשפה. וּפְרַשׁ יָדָיו בְּקִרְבּוֹ ד' יפרוש את ידיו במואב להכות אותו, כְּאֲשֶׁר יִפְרַשׁ הַשָּׁחַ לְשַׁחוֹת כמו אדם ששט במים שפורש ידיו בכל כ'חו לשחות, וְהִשְׁפִּיל גְּאוֹתוֹ וישפיל את גאות מואב, עִם אֲרָבוֹת יָדָיו: וכל המגדלים הגבוהים שהשתמש בהם לעשות מארב, גם הם יושפלו ולא יועילו לו. וּמַבְצָר מִשְׁגֵּב חוֹמַת תֵּיךְ ואת החומות החזקות של מואב, הַשָּׁח הַשְּׁפִיל הַגִּיעַ לְאָרֶץ עַד עָפָר: ד' יכופף וישפיל עד שיגיעו לעפר שעל הארץ.